

Afdeling	: CS - Concernstaf	Raadsvoorstel: DJ-2031580
Naam opsteller voorstel	: Remco van Dooren R.van.Dooren@weert.nl / 0495575246	Zaaknummer: 2023892
Portefeuillehouder	: L.A.W. (Lizbeth) Steinbach	

Onderwerp

Beleidskader Participatie 2023-2026.

Voorstel

1. Het beleidskader Participatie 2023-2026 vast te stellen, waarin de volgende doelen zijn opgenomen:
  - Het initiatief en de energie uit de Weertse samenleving te versterken
  - De kwaliteit van het beleid en uitvoering te verbeteren
  - Het draagvlak voor het beleid en uitvoering te vergroten
  - Een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente te worden

en de volgende actielijnen zijn geformuleerd:

- Basis op orde
- Opleiden en leren
- Experimenteren
- Onze houding en aansluiting op de samenleving.

2. Voor de uitvoering van het beleidskader incidenteel uit de algemene reserve €276.000 beschikbaar te stellen voor een periode van 3 jaar.

Inleiding

Conform de raadsinformatiebrief van 15 december 2021 (1229024/1493326) en de toezeggingen aan uw vorige raad zijn we op 22 december 2022 met een afvaardiging van uw raad in gesprek gegaan over de visie op participatie, de positie van de raad en andere aspecten rondom participatie. Deze werksessies hebben we ook met het college en teams in de ambtelijke organisatie gedaan. Op 1 maart 2023 bent u tijdens de informatieavond geïnformeerd over wat we tijdens de werksessies hebben opgehaald. In gesprekken met raad, college en ambtelijke organisatie is geconstateerd dat een visie op participatie ontbreekt. Het is niet duidelijk hoe in Weert naar participatie wordt gekeken en wat we de komende jaren op het gebied van participatie willen bereiken. Dit ambitieniveau dient bekrachtigd te worden door uw raad. Dit is beschreven in het voorliggende beleidskader Participatie 2023-2026.

Relatie tot de strategische visie

In de strategische visie wordt onder meer aangegeven dat:

- Weert in 2030 mede vorm wordt gegeven door burgerkracht en ook door samenwerking met inwoners, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. De gemeente betreft inwoners proactief bij het zoeken naar oplossingen voor uitdagingen.
- De gemeentelijke overheid initiatieven vanuit de samenleving faciliteert en nieuwe vormen van burgerparticipatie inzet.
- Het vertrouwen in de overheid afneemt en er werk aan de winkel is om dat terug te winnen of te versterken.
- Iedereen meedoet of zich tenminste uitgenodigd voelt om een bijdrage te leveren.

Het beleidskader Participatie 2023-2026 sluit hierop aan. Zo staat het 'samen doen' centraal. We willen energie en betrokkenheid in de samenleving ondersteunen en aanjagen. De kennis en ervaringen van inwoners betrekken we bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Participatietrajecten horen toegankelijk en uitnodigend te zijn voor iedereen die wil. Met participatie willen wij enerzijds bijdragen aan de realisatie van de ambities in de strategische visie 2030. Anderzijds zien wij participatie als een middel voor een betrouwbare, toegankelijke en samenwerkende gemeente.

Beoogd effect

De gemeente Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.

Te meten als volgt:

In de begroting 2024 worden effectindicatoren opgenomen om dit effect te kunnen monitoren.

Beoogd(e) doel(en)

Participatie zien we als een instrument om een viertal doelen te bereiken. We zetten participatie in om:

- Het initiatief en de energie uit de Weerter samenleving te versterken
- De kwaliteit van het beleid en uitvoering te verbeteren
- Het draagvlak voor het beleid en uitvoering te vergroten
- Een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente te worden

Te meten als volgt:

In de begroting 2024 worden doelindicatoren opgenomen om de doelen te kunnen monitoren.

Argumenten

1.1 Dit beleidskader geeft richting voor ons handelen.

In dit Beleidskader Participatie 2023-2026 beschrijven we de participatievisie van de gemeente Weert. We schetsen wat voor ons participatie is. We lichten toe aan welke doelen we met participatie willen bijdragen, hoe wij de rol van de gemeente zien en we geven aan hoe we participatietrajecten inrichten. Om stappen richting onze ambitie te zetten, zijn concrete resultaten geformuleerd die we de komende jaren (tot en met 2026) willen behalen.

1.2 Het beleidskader gebruiken we als een paraplu.

Eerder heeft uw raad de nota Participatie (voornamelijk operationeel van aard) en het participatiebeleid op ruimtelijke initiatieven (ter voorbereiding op de Omgevingswet) vastgesteld. Deze documenten hebben wij als input gebruikt voor dit beleidskader. Dit beleidskader geeft richting aan het handelen van de gemeente Weert en gaat over de participatie in alle domeinen. Het werkt daarmee overkoepelend. Alle activiteiten die we op het gebied van participatie uitvoeren, moeten in lijn zijn met de uitgestippelde koers.

2. De ambities in dit beleidskader vragen om extra inzet vanuit de gemeente.

Onder de vier actielijnen 'basis op orde', 'opleiden en leren', 'experimenteren' en 'onze houding en aansluiting op de samenleving' zijn concrete resultaten geformuleerd die we de komende jaren willen behalen. Dat is voor een groot deel aanvullend op wat we nu doen. Om vorm te geven aan deze ambities, is incidenteel extra inzet nodig. In het begin van het traject is meer inzet nodig dan op het einde van het traject. Dit vraagt om extra incidentele personele inzet voor de eerste drie jaar. Daarmee maken wij de organisatie en haar medewerkers grotendeels zelf participatievaardig.

Kanttekeningen en risico's

1. *Het slagen van dit beleidskader is afhankelijk van de gedragenheid van zowel organisatie als bestuur.*

Zowel de raad, college als ambtelijke organisatie hebben ieder hun rollen en taken om invulling te geven aan participatie. De beschreven resultaten onder de actielijnen worden niet alleen door de inzet van de ambtelijke organisatie beïnvloed, maar ook door raad en college. Daarnaast wordt in dit beleidskader o.a. ingezet op de verandering van gedrag en houding. Dat is vaak een proces van een lange adem. Elk jaar monitoren we de voortgang van dit beleidskader, waardoor we kunnen bijsturen als dit nodig is.

2. *Naast incidentele middelen, zijn ook structurele middelen nodig voor de uitvoering van het beleidskader. Wanneer de structurele middelen niet worden goedgekeurd in de begroting 2024, kan geen uitvoering worden gegeven aan het volledige beleidskader.*

Op dit moment wordt de adviseur participatie incidenteel gefinancierd en richt die zich nu enkel op het adviseren en begeleiden van medewerkers bij het opzetten van participatietrajecten en het ontwikkelen van nieuwe participatietools. Deze inzet eindigt aan het einde van dit jaar. Bij de begroting van 2024 stellen wij voor om deze inzet structureel te maken, zodat er in de organisatie altijd kennis en expertise rondom participatie beschikbaar blijft.

Het ontbreekt daarnaast aan materiele middelen om participatietools te ontwikkelen, kennisdeling, training en monitoring te financieren. Bij de begroting van 2024 stellen wij voor om deze inzet structureel te maken.

Samengevat: de actielijnen uit het beleidskader behoeven incidentele en structurele inzet. Wanneer de structurele inzet, die apart van dit voorstel landt in de begroting 2024, niet wordt geborgd is volledige uitvoering van het beleidskader niet mogelijk.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van beslispunt 2 zijn in onderstaande tabel samengevat:

	2023	2024	2025	2026	Dekking
beleidsadviseur participatie (tijdelijk) per 1-7-2023 tot 1-7-2026	43.500	87.000	87.000	43.500	Algemene reserve (I)
materiele kosten (voor half jaar)	15.000				Algemene reserve (I)
Totaal	58.500	87.000	87.000	43.500	276.000 algemene reserve (I)

Naast bovenstaande incidentele middelen, wordt in de begroting 2024 een prioriteit €117.000 (inzet adviseur participatie €87.000 + materiele kosten €30.000) ingediend voor de structurele invulling.

Participatie

Eind december 2022 hebben we een werksessie met uw raad georganiseerd over participatie. Deze werksessie is ook met het college en teams in de ambtelijke organisatie gehouden. Op 1 maart 2023 is uw raad geïnformeerd over wat we tijdens deze sessies hebben opgehaald. Tevens bent u meegenomen in hoe wij het vervolg zagen en welke inhoudelijke lijnen we daarbij voor ogen hadden.

Na vaststelling van het raadsvoorstel wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin worden activiteiten benoemd die de ambtelijke organisatie, soms samen met de griffie, oppakt. De invulling van verschillende acties gaan we ook met inwoners bespreken.

Communicatie

Na vaststelling van dit raadsvoorstel wordt het beleidskader op de gemeentelijke website geplaatst.

Planning

Na vaststelling van dit raadsvoorstel wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin staan de activiteiten beschreven die moeten leiden tot het bereiken van de doelen en resultaten in het beleidskader. Het college stelt dit uitvoeringsprogramma vast. Dit gebeurt in het derde kwartaal van 2023.

Evaluatie

Elk jaar wordt de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitvoering van het beleidskader participatie. Daarnaast wordt in de planning en control cyclus de voortgang over de beschreven effecten, doelen en resultaten gemonitord. Aan eind van de looptijd van dit beleidskader, vindt een evaluatie plaats.

Bijlage(n)

- Beleidskader Participatie 2023-2026

Bijbehorend ontwerp raadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

De secretaris,	De burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2031580

Advies raadscommissie

-

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 april 2023

besluit:

1. Het beleidskader Participatie 2023-2026 vast te stellen, waarin de volgende doelen zijn opgenomen:
  - Het initiatief en de energie uit de Weerter samenleving te versterken
  - De kwaliteit van het beleid en uitvoering te verbeteren
  - Het draagvlak voor het beleid en uitvoering te vergroten
  - Een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente te wordenen de volgende actielijnen zijn geformuleerd:
  - Basis op orde
  - Opleiden en leren
  - Experimenteren
  - Onze houding en aansluiting op de samenleving.

2. Voor de uitvoering van het beleidskader incidenteel uit de algemene reserve €276.000 beschikbaar te stellen voor een periode van 3 jaar.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 7 juni 2023.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken